

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

In Cap. Consultationi 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

quoque fecerit iudex, si & in hac re providas & honestas matronas adhibeat ad explorandum, utrum mulier integra an corrupta sit, d. c. *Fraternitatis, circa pr.* Quod si adhuc illa sit, nec ope Medicorum succuri possit, tunc rectè iudex per divortii sententiam utrumque à se invicem separat, d. c. *Fraternitatis.*

2. Ad submovendam autem omnem difficultatem consultò fecerit Iudex, vel alius quisquam, si mulieri hac de causa separata à viro, vel nondum separata suadeat ingressum Religionis monasticæ; cum matrimonii vinculum, si quod fortè subest, eo ipso dissolvatur, c. 2. & c. *Ex publico* 7,

sup. De convers. conjugator. Et sic nullum periculum imminet viro, cum alia muliere rursus matrimonii iuncti, d. c. *Fraternitatis.*

Quod si verò mulier, separatione facta, vel nullà emissâ professione Religionis, ab alio cognoscatur, ut ita idonea reddita sit viro, hoc calu matrimonium prius redintegrandum est, cum jam constet vitium corporis non fuisse perpetuum & immedicabile, sed naturaliter removeri potuisse, *sup. alleg. c. Fraternitatis.* Cætera quæ huc spectant, videri possunt tractata ab Henrico Henricquez *como 1. Theolog. moralis c. 7. n. 5. & quæ latius tradunt Dd. ad cap. Laudabilem h. t.*

In Cap. Consultationi 4.

SUMMARI A.

1. Contrahens scienter cum impotenti an ab ea separandus.
2. Coniuges simul degentes continentiam voverunt.

Quæ hæcenus dicta sunt de frigidis, spadonibus, castratis, & mulieribus obstructis, ea utique exaudienda sunt, si ignoranter cum iis contractum sit matrimonium. † At si scienter, quid juris sit, hoc exp. deciditur, quod scilicet fratris & sororis loco habendi sint, *text. hic & in c. Laudabilem, vers. quod si ante inf. eod.* quod scilicet attinet ad domestica officia utrimque præstanda; non autem quoad complexus, oseula inhonesta, & cætera, ut rectè defendit Mart. Na

var. conf. 2. num. 10. & conf. 3. h. tit. Ex quibus inferitur, eum, qui sciens & prudens cum impotente antea contraxit, & postea cum idoneo vel idonea, hoc posterius matrimonium rarum habendum esse, non obstante priorè matrimonio, quod ipso jure nullum fuit, cum in eo deficiat institutio matrimonii, & aperte probat *text. hic*, dum inquit: *ut quas tamquam uxores habere non possunt, habeant ut sorores.* Simile dicitur *in d. vers. quod siambo. †* Facit pro decisione textus nostri *can. Quod Deo patri xxxiii. qu. 5.* quo coniuges simul comorantes continentiam voverunt, quia & tunc fratris & sororis loco sibi invicem esse incipiunt: & quod D. Paulus de uxoribus Apostolorum inquit, Numquid non habemus potestatem & mulierem sororem circumducendi? *ad Cor. 9.* Cujus mentio *in can. Omnino dist. 31.*

IN Cap. ultimum.

SUMMARI A.

1. Facti species.
2. Cap. hoc an de maleficiis accipiendum?
3. Maleficium an & quando dissolvat matrimonium.
4. An necessaria inspectio mulieris?
5. Triennium cohabitationis quando currere incipias?
6. Tempus hoc continuum an nullâ absentia interrumpi possit?
7. Maleficius post separationem, si aliam cognoverit, non restaurari prius matrimonium.

Variè hunc textum exaudiunt Interpretes nostri. Quidam enim intelligunt de frigidis, quidam de maleficiis: tertii de quolibet impotente ad complendam copulam. Sed facti speciem proponamus, ex qua verior & certior ejus sententia eruat. † Erat mulier, quæ conquerebatur apud summum Pontificem de impotentia viri sui. Quæ causa cum demandata fuisset certis iudicibus, proposuit coram eis mulier, quod cum ante octo annos matrimonium cum viro suo contraxisset, eodem que diu cohabitasset,